

Till alla våra politiker i Borgholms kommun

Den 13 september detta år är det val; då ska i god demokratisk ordning "folket" rösta på vilka partier och dess företrädare som får störst förtroende att bestämma hur framtiden ska se ut, inte minst på lokalnivå. Då är det också viktigt att veta hur ni kommunpolitiker inom respektive parti tänker ta ert ansvar för Ölands framtid, även lite mer långsiktigt än mandatperiodens fyra år!

Ölands Naturskyddsförening (ÖN) är en lokal krets av Naturskyddsföreningen, med ca 650 medlemmar, och arbetar för en bra natur- och miljövård, samt att landskapets värden blir tillgängliga för alla. Föreningen är särskilt angelägen om att få veta hur Ölandskommunernas partier och dess politiker tänker agera i olika natur- och miljövårdsfrågor. Därför får ni i ert parti möjlighet att berätta och förklara detta utifrån nedanstående frågor. Vi kommer sedan att sammanställa och (ut)värdera, samt inte minst jämföra skillnader mellan partierna. Resultatet kommer att presenteras i media och på andra vägar informeras om fram till valet.

Vi uppskattar om ni är konkreta i era svar. Ge gärna exempel och detaljer, inte bara "svepande ordalag"! Men försök ändå vara kortfattad!

Ni får gärna även tänka mer globalt och redovisa om och i så fall hur ni vill påverka ert partis agerande på riksplanet.

Enkäten har två avsikter; primärt att upplysa väljarna om vad ni i de olika partierna har för åsikter och ambitioner gällande aktuella natur- och miljövårdsfrågor, men också att öka uppmärksamheten kring behovet av att arbeta med natur- och miljö/klimatfrågorna, för att kunna bidra till ett mer hållbart samhälle.

För att kunna få tid att bearbeta svaren och kunna redovisa dessa, vill vi gärna ha era svar senast den 5/5, till adress på nästa sida. Även uteblivna svar kommer att kommenteras.

Svara gärna i detta Word-dokument. Det går valfritt att utöka avståndet mellan frågorna. Eller kopiera över texten till valfritt medium.

TACK för er medverkan!

Ölands Naturskyddsförening

Svaren skickas eller mailas till:

Anders Nylander
Nybrovägen 25
386 34 Färjestaden

Mailadress: anders.g.nylander@gmail.com
Mob = 070-631 36 09

Frågor eller funderingar?
Kontakta Anders Nylander

Enkätfrågor

1. Biologisk mångfald

Öland Naturskyddsförening anser att en minskning av biologisk mångfald, vid sidan av klimatförändringar, är det allvarligaste hotet mot vår miljö och därmed oss själva.

Hur ser ni i ert parti på kommunens möjligheter att påverka de förändringar som ger minskad biologisk mångfald i nedanstående miljöer? (Beakta gärna även de områden som kommunen inte äger.)

Har ni i ert parti förslag OCH i så fall vilka på konkreta åtgärder gällande;

a) Skogsmiljöer,

Svar: *Kommunens skog skall sen ett antal år brukas med hyggesfria metoder. Centerpartiet vill ha en skogspolitik där miljö och produktion går hand i hand med frihet under ansvar för ägaren av marken. Vi vill att artskyddet reformeras så att staten betalar full ersättning (upp till 150 %).*

b) Jordbruksmark

Svar: *Kommunen har planmonopol och ett stort ansvar för att värna jordbruksmarken som en oersättlig resurs. Vi vill undvika att bygga på bördig åkermark och i stället styra exploateringar till områden med lägre natur och odlingsvärden.*

c) Havsmiljöer

Svar: *Reningsverket i Borgholm ska byggas ut för att klara av utökningen av VA, möta framtida reningskrav och undvika att breddning ska behöva ske vid höga flöden. I om beslutet vi bidragit till kommer också möjligheten till att använda spillvatten till bevattning. Kommunen investerade för ett antal år sedan i båttvätt för fritidsbåtar för att göra det enklare för båtägare att på ett miljömässigt riktigt sätt ta om hand om sina båtar.*

d) Sötvattensmiljöer,

Svar: *Att restaurera och anlägga nya våtmarker är bland det mest effektiva vi kan göra. De fångar upp näringsämnen, renar vatten, skapar livsmiljöer för fåglar och insekter, och hjälper till att lagra koldioxid. Vi tror på samarbete istället för pekpinna. Vi vill att kommunen arbetar tillsammans med lokala markägare och att kommunens insats i samarbetet intensifieras. De känner sin mark bäst, och frivilliga åtgärder ger ofta bäst resultat för miljön.*

e) Öppna marker (vägkanter, ängar, hagar m.fl.)

Svar: Redan idag används vägar/cykelstråk som spridningsvägar för att hjälpa våra pollinatörer. Vi kan tänka oss mer stöd till markägare som vill bevara ängs- och hagmarker snarare än att använda tvång.

2. Biologisk mångfald i offentliga miljöer

Tätorters miljöer (parker och andra grönytor, skolgårdar, trädgårdar, gatukanter, mellan husen) ger oss särskild nytta och glädje.

Hur vill ni bidra till att dessa värnas och utvecklas; har ni förslag på konkreta åtgärder?

Svar: Kommunen har nyligen beslutat att arbeta med *ESTER (EkoSystemTjänstEffektRäkning)* som är ett verktyg för att identifiera förekomsten av ekosystemtjänster i ett område som ska bebyggas, samt göra en kvalitativ bedömning av hur en tänkt exploatering påverkar ekosystemtjänsterna. Målet är att sträva efter ingen förändring eller positiv höjning av ekosystemtjänster. Kompensera och stärka ekosystemtjänster som minskar på mark som kommunen har rådighet över.

3. Strandskydd

På Öland gäller generellt ett strandskydd (mot byggnation av olika slag) om 300 meter, från vilket kommunen kan ge dispens. Ölands Naturskyddsförening anser att strandskyddet behövs vid alla stränder, alltså även vid sötvatten, för att stärka och värna den biologiska mångfalden i och vid vattnet; för att ge skydd mot erosion och översvämning, samt inte minst viktigt, för att garantera tillgängligheten för alla människor.

Vad tycker ni och varför?

Svar: Centerpartiet vill reformera strandskyddet i grunden. I ett nationellt perspektiv driver vi på för att flytta makten till kommunen. Vi vill att kommunen ska få bestämma mer själva. Kommunen kan med sitt lokala perspektiv se var det går att bygga utan att skada naturen. Även om vi vill tillåta mer byggnation, vill vi lagstifta om en "fri passage" närmast vattnet. Det betyder att alla ska kunna promenera längs stranden även i framtiden.

4. Framtida energiförsörjning i kommunen?

- a) Hur kan enligt er åsikt kommunen energieffektivisera dels kommunala verksamheter och fastigheter, dels privata fastigheter?

Svar: Enligt Energimyndigheten kan var sjätte kilowattimme i Sverige sparas bort på ett lönsamt sätt. För oss är det viktigt att leda genom exempel, dvs att kommunens fastigheter nyttjas effektivt och när det är möjligt fortsätta utbyggnad av solpaneler på tak och parkeringsplatser.

- b) Tycker ni att kommunen ska eller inte ska ha en kommunal energirådgivare?

Motivera ert svar!

Svar: Vi är nöjda med det upplägg vi har idag.

- c) Hur ställer ni er till utbyggnad av vindkraft och solkraft på Öland och i närliggande vatten?

Motivera ert svar!

Svar: Solkraft är viktigt för att öka kommunens egna självförsörjning av energi. På privata marknaden ligger största hindren i anslutningen till elnät, vilket inte är en kommunal fråga. Vi ser att utbyggnad av vindkraftverk till havs är det som passar Öland bäst och stödjer i om det rådande vindkraftsplan. Viktigt att komma ihåg är att Borgholms kommun har redan en mycket stor vindkraft och överträffar sedan 2013 den el som totalt används i kommunen. Borgholm är en nettoexportör av förnybar el.

5. Fossilfrihet

Vi vet alla att klimathoten är stora och ger allt tydligare effekter. Vi behöver alla bidra till att minska uppkomsten av dess orsaker, främst genom en kraftigt minskad användning av fossil energi.

Vilka åtgärder kommer ditt parti att föreslå för att under kommande mandatperiod minska användningen av fossila bränslen i kommunen (både inom och utom den offentliga sektorn)?

Svar: Vi vill se en övergång till elbilar och tyngre fordon biogas.

6. Övergödning

Sedan många decennier är övergödning ett stort problem och idag kanske ännu större, med många orsaker.

Vilka orsaker ser ni som största problemet?

Om ni ser detta som bekymmersamt - Vilka åtgärder kommer ni i så fall att driva för att under kommande mandatperiod minska övergödningen av vatten, särskilt gällande Östersjön?

Svar: *Vi har ca 6000 enskilda avlopp där vi i dag inte vet status på alla. Ett viktigt steg är att fortsätta inventeringen. Se även svar kopplat till investering i Borgholms reningsverk. Vi ser det dessutom som viktigt att hålla nere populationen på skarv som bidrar med lokal övergödning genom sin kväve- och fosforrika spillning.*

7. Vattnet på Öland

Efter många decenniers olyckliga åtgärder har Öland berövats merparten av sina (yt)vattenförekomster, så att nederbörden förloras ut i havet.

Ölands Naturskyddsförening anser att mängden vatten i landskapet behöver öka kraftigt, för att gynna biologisk mångfald, fiskförekomst, grund-/dricksvatten, lokalklimat, lantbrukets behov m.m.

Vilka åtgärder/beslut vill ni i ert parti medverka till för att hålla kvar vattnet?

Svar: *Det ska bli enklare att anlägga både våtmarker och bevattningsdammar. Det kräver dock översyn av dagens lagar så att de inte bara är anpassade för att leda bort vatten utan även möjliggöra att samla upp och hålla kvar vatten. Arbetet med att kvarhålla och fördröja avrinningsvatten behöver utökas.*

8. Kommunal styrning, via avgiftsdifferentiering, av kostnader för t. ex. vatten

Hushållens kostnader beror till relativt stor del på konsumtion av resurser som el och vatten samt avfallshantering. Åtminstone de senare styrs helt respektive delvis av kommunens beslut och taxor.

Ölands Naturskyddsförening anser att dessa taxor borde ha en betydligt större tyngdpunkt på den verkliga konsumtionen, mindre på fasta kostnader (även om detta kommer att kräva lagändring).

Vad anser ni i ert parti och varför?

Svar: *Vi är på väg från schablondebitering på vatten. Vi vill utreda avfallshanteringen för att se om det är möjligt att ytterligare stimulera att dela på avfallskärl mellan grannar. En återgång och ökad vikttaxa på sopor riskerar att leda till mer nedskräpning.*

9. Betyg på Mörbylångas miljöarbete

Tidningen Aktuell Hållbarhet menar att Borgholms kommun i jämförelse med alla Sveriges 290 kommuner ligger på plats 272 när det gäller vilken som är miljöbästa kommun ([Sveriges Miljöbästa kommun 2025 - Aktuell Hållbarhet Kommunrankning](#)).

Är ni i ert parti nöjda med den placeringen?

Om inte – vad tycker ni att ert parti ska satsa särskilt på för att förbättra rangordningen?

Svar: *Då vi inte deltagit i de gemensamma enkätfrågorna är resultatet inte betrakta som fullständigt rättvisande, därav är det svårt att dra slutsatser av rankingen. Men självklart ska kommunen i framtiden delta i enkätfrågorna, enligt oss.*

10. Övergripande fråga

Hur villiga är ni i ert kommunala parti att (i kommunens politiska process) kämpa för att era natur- och miljövårdande svar ovan realiseras i praktiken?

Kan ni till exempel tänka er att gå emot "partilinjen" i rikspartiet eller agera mer kraftfullt lokalt för att minska utsläppet av koldioxid och andra växthusgaser.....

eller vara beredda att vägra samarbeta med ett parti, som varken har särskilt bra eller höga ambitioner att arbeta för en bättre miljö?

Beskriv era ambitioner!

Svar:

Centerpartiet är ett decentraliserat parti. Att driva en politik som är anpassad för Ölands unika miljö är inte att gå emot "partilinjen" – det är partilinjen. Vi uppmuntrar lokala lösningar för att nå våra gemensamma miljömål. Vi samarbetar med de partier där vi får störst genomslag för vår politik för miljö, klimat och landsbygd. För oss är politiskt innehåll viktigare än positioner. Vi har visat, både nationellt och lokalt, att vi är beredda att välja en svårare väg om det krävs för att stå upp för våra grundläggande värderingar och klimatet.

Centerpartiet är en tydlig röst mot populism och klimatförnekelse. Vi baserar vår politik på vetenskap och fakta, och vi söker samarbeten som respekterar detta.